

Forfatter: Bang, Herman

Titel: Værker i Mindeudgave

Citation: Bang, Herman: "Værker i Mindeudgave", i Bang, Herman: *Værker i Mindeudgave*, Gyldendal, 1920-1921, s. 407. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bang03val-shoot-idm140687570066480/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i Mindeudgave

— Lille Edvard — ta'e mig, ta'e mig, Fru Canth sprang ned igen i Armene paa Sundt.

Herluf tog imod Skaalen: Ja, sagde Fru Canth, jeg skal nok tage Billetter — hos Fætter Gravesen.

Lidt efter gik man. Den indbundne Pige stod ret op og ned og sov med Løbelampen i Haanden, mens Selskabet defilerede forbi hende ud ad Porten.

De fleste tog Drosker paa Halmtorvet. Men Familien Mølbom gik. Toldassistent Bastrup begyndte at gnave igen: det nye Paraplyhaandtag faldt ham ikke i Haanden.

Lille Canth sad forknytt og „regnede“, med den ene Strømpe i Haanden, paa Kanten af sin opredte Sofa...

Martens spadserede om nede i sin Stue, lidt usikker paa Benene, i Kjole med det nye Dannebrogskors og sang.

— Nu skulde Du lægge Dig, Martens, sagde Fru Martens.

— Ja, sagde Martens og blev gaaende.

Til sidst fik Fru Martens ham dog i Seng, hvor han straks sov ind, mens hun gik stille om og lagde de sorte Klæder sammen. Hun bredte Kjolen ud og løste Korset, mens hendes Hænder rystede.

Det nye Kors straalte i Lampelyset Fru Martens tog det hastigt op mod sit Ansigt og kyssede sin Mands Kors.

V

Det var paa Hældningen af Maj. I Bredgade straalte Russerkirkens Kupler i Solen, og Kongresfanerne vajede stadseligt paa det kirurgiske Akademi. Langs Fortovet skinnede alle Damernes mangefarvede Parasoller som et broget Tag over de Spadserendes Strøm. Ude i Grønningen var Løvet allerede tæt, og paa Lange-linje slog Brisen muntert ind fra Sundet.

— Hvad Du? — det er Luft, sagde Lange til Berg og aandede dybt.

Himlen var høj og lys, og der laa som et perlende Sølv over Sundet: Ja, sagde Berg, idag er det Foraar.

Man kom ikke frem i Sværmen for glade Grupper, der standsede foran Vandet eller saå over mod Kastellets grønne Vold — de første Syrener stod i Knop langs dens Gange — som havde de aldrig set den før. Og alle Munde var paa Gled, saa det lød som et eneste Kor.

— Goddag, Goddag, raabte Brodersen og Blom, der var til Hest paa Kørebanen, hvor de aabne Vogne rullede frem mellem de lysegrønne Hække under de unge Træer: Ses iaften.

— Vel.

— Halløj, raabte det bag dem. Det var Adolf, der skød paa dem som en Raket gennem Sværmen — Time-Drosken ventede ved Porten.

— Depecher, raabte han. Alt i Orden. Svenskerne kommer. Han fik Depechen op og læste midt paa Vejen, saa han standsede Stimlen som en Bom: Tredive Forestillinger — à tusind Kroner . . . Saa spiller vi lige til Juli.

„Svenskerne“ var en Trup med en tragisk Stockholmer-Stjerne, der skulde spille her, mens „vore Egne“ gik paa Tourné med Aabningsforestillingen i Provinserne.

Adolf forklarede det højrøstet, mens han hilste til Højre og Venstre: Genial Idé sagde han: Aabningsforestillingen forstaar De — — Fordrer kun ni Personer med Regissør . . . Gi'er jo ingen Omkostninger.

— Jylland og Øerne, sagde han. Adolfs Udtryksmaade blev efterhaanden mere og mere feltherremæssig kort, hvad der maaske ogsaa kom af, at han ikke kendte noget andet Meddelelsesmiddel i Forretningen end Telegrafan.

— Under Spenners Ledelse, sagde han.

Sværmen blev alt tættere, man kom kun langsomt

frem. I tre skar Dampbaadspiberne ind i Støjen, og fra Refshaleøen, hvor Dampskibene rejste deres store Skrog paa Værfterne, lød Maskinernes Larm og Smedernes Hamren ud over Rheden.

— Og hvad si'er De til Vejret? sagde Lange.

— Vejret, sagde Adolf. Nu har vi faaet Sommer.

— Ja, sagde Lange i sin betænkelige Tone: — og Tivoli aabent paa den anden Side af Gaden.

— Tivoli, sagde Adolf og han saå frem over den forarsklædte Strøm, ud mod Værfterne, Sundet og Rheden med de hundrede Master op i den lyse Luft.

— Tivoli, sagde han. Himlen har s'gu Manna nok for os alle.

Og de lo alle tre, seende lykkeligt frem mod det samme Billede, højt og længe.

— Saagu, sagde Lange glad.

Sværmen smilte og hilste, langsomt drev man bag hinanden; Hornblæserdrengenes muntre Signaler lød ned fra Volden over Bredden og Vandet.

Saa hørtes mange Vognes Rullen paa Kørebanen: Kongresmedlemmer trak frisk Luft efter Frokost, med glade Ansigter og de hvide Slips paa Sned. De rakte sig i Vognen, mens de hilste, for i Farten at fange en Kvist af de unge Træer; alle Damer fløj til Vejkanten og viftede til de gamle Herrer:

— Naa, naa, giv Tid, sagde Lange. De unge Piger løb kaade afsted for at følge med Vognene.

— Ja — Gud ske Lov, imorgen er det forbi, sagde Adolf, der fortalte om sit Slid: han havde ikke sovet otte Dage og Nætter for at lave skandinaviske Dekorationer til Spisestuer og tegne Æskulap'er til Menuer:

— Nogle Snese Spisesedler, sluttede han, og syv Kotilloner. Lange lo: Naa ja, sagde Adolf, Dans maa der jo til, naar man er mange sammen.

Men af Arrangementet idag var han stolt — til Kommunens Middag. Det var en Gruppe, til midt paa Bordet: København, der strækker Kransen ud mod Viden-

skaben, mens Æskulap lægger sin Stav for hendes Fødder.

— Brillant — i vældig Størrelse, sagde Adolf; Skoustrup har klasket det op paa en Nat.

Lange havde set Festfigurerne og nikkede: Ja — s'gu flot gjort, sagde han. I vaadt Ler, forstaar Du, forklarede han Berg.

— Ja, sagde Adolf, naar vi nu var over iaften. Det skal være Lønnen for vor Møje.

— Ja, sagde Berg, der ikke tænkte paa andet end paa Aftenen og sin „Prinsesse af Bagdad“.

— Men, de kommer jo til anden Akt?

— Ja, sagde Berg.

Et Par skarpe Piber lød, og de saå op: som en hel Flotille stod tre Dampere bag hinanden langsomt ind mod Havnen, forrest en Bordeauxfarer med sit mægtige, vejrbidte Skrog . . . De mødte en Øresundsdamp, og alle Dampbiler lød.

Sværmen blev staaende; helt henne ved Omdrejningen havde Lægerne standset deres Vogne og stod op for at se: stille gled de store Skibe forbi i den lyse Luft. Da hørtes pludselig Dronningens Klokkespand paa Vejen, og Lægernes Kuske vendte Vognene med et Ryk: paa Linjen bøjede alle sig; Lægerne stod med blottede Hoveder, mens Prinsessen hilste glad, med sine store Øjne — Hornblæserdrengenes Signaler lød muntert fra Volden — og Skibene drog forbi paa det solbestraalte Vand som en Flotille til Revue, til de røde Livréeer forsvandt mellem Træerne.

— Naa, men min Droske, sagde Adolf. De talte lidt om Arrangementet af Scenen om Aftenen. — Ja, ja, saa henter vi min Corot og et Par Krøyer'e — sagde han og gik.

Berg og Lange vendte tilbage endnu en Gang. Spadserevejen begyndte at tømmes. Himlen var uden Skyer, Vandet gik smult til Værfternes muntre Hammerslag. Og langs den hele Kyst laa Villa ved Villa mellem

Grønt — vinkende som med hundrede Løfter om Sommer — helt op til „Hvidøre“s slanke Taarn.

De stod nogle Øjeblikke: Hva'?' sagde Lange, der skulde skrives en Bog om dette — en Bog, Du — og han førte Haanden gennem Luften, som vilde han indfange det alt ligefra Værfterne til Hvidøre — med Sol over — —

— Lys ned over Siderne, sagde han.

— Men de har ingen Øjne, de andre, føjede han til i sin misfornøjede Tone, de har ingen Øjne — Du ... Naa, sagde han og nikkede: Det kommer.

Da de vendte sig for at gaa, rullede en Vogn frem paa Kørebanen. De så Lille-Gerstes Ansigt derinde. Han trak en lille behandsket Damehaand frem og lod den vifte ud af Vinduet med en Bøgegren, mens der blev lét i Vognen.

— Vi ses, raabte han ud, mens Vognen kørte, og Grenen blev ved at vifte.

— Han så svært lykkelig ud, sagde Lange. Hva' er 'et, blinkede han.

Berg trak paa Skuldren: Hvem véd, sagde han: de gik hjemad gennem Grønningen.

— — —

Mellemaktsmusikken var forbi, og alle Hoveder i Parkettet spejdede ventende op mod den tomme Balkon-
etage. Ude i Foyeren gik det hvidt behandskede Kon-
sortium og drejede uroligt paa Hælene.

— Ja — men ... hvad skal man saadan sige? sagde Martens, der altid svedte, naar han var i Kjole — det har sin Interesse, sagde han.

— Naar De blot tier stille, sagde Adolf grovt, der selv var saa nervøs, at han rev Knapperne af sine Handsker. Og Martens begyndte igen at trippe rundt, med Sveden paa Panden bagefter Berg, som vilde han holde ham i Skøderne.

I den runde Gang saas kun tre Frøkner Gravesen og en Niece af Hr. Stær, der benyttedes til en Slags

journalistisk Blænkertjeneste i Tilfælde, hvor Diskretion forbød „de Herrer“ selv at være tilstede.

De hørte Vognene rulle frem foran Façaden, og de Herrer Læger begyndte at komme op ad Trappen, rødkindede og broderlige, standsende paa hvert andet Trappetrin og diskuterende, nogle kun med én Arm i Overfrakken over de daskende Kjolehaler.

Konsortiet bankede de paa Skuldrene og lo dem venligt ind i Ansigtet ad ingenting, mens de bakkede løs paa Fest-Havaneserne — hvad der lod Bygmesteren begynde at trippe igen ved Tanken om Brandfare og Branddirektørens nye Reglement.

Kun Professor Gerster bevarede hele sin Præsidentværdighed, rank, med det nye Kommandørkors om Halsen, mens han sagde et Par takkende Ord med sin sonore Stemme og i Stilhed urolig tænkte paa et Par Landlæger af den gamle Skole, der havde været særdeles livlige ved Kaffen.

De var snart alle samlede: Svenskerne plejede med smaa Børster Skæg og Haarrester foran Spejlene, mens andre stirrede paa Loftsforgyldningen med strakte Halse, og de to Landlæger — gamle Studenterkammerater med svære Halskæder over de sorte Silkeveste — satte sig til Borgeleje paa en Sofa og sagde: Ja, ja, det gør godt at sidde, Du gamle, og slog hinanden paa Laarene . . . De vidste ikke mer, hvad de var her for.

I den ene Dør til Gangen hoppede de tre Frøkner Gravesen og den Stærke Niece som forsultne Spurve om samme Tvebak, den ene bag den anden, indtil Professor Gerster, der nu stod i en Kreds af bestjernede Honoratiøres, klappede i Hænderne og sagde, at Publikum ventede.

Kongresherrerne strammede sig op i Knæene, idet de gik ind ad de aabnede Logedøre, og Kontrollørerne holdt Midtlogens Fløjdør paa vid Gab for Spidserne, der førtes ind af Professoren.

Saa hørte de, idet Dørene lukkedes, Legationsraad Stens festvante Stemme med et „Leve den hygiejniske

Kongres", og Larmen, da alle rejste sig, og Hurraerne under Orkestrets Touche.

— Saa — nu er de der, sagde Adolf.

Og Berg gik urolig ned for at give Tæppet Tegn.

De to Landlæger var blevet enige om: at først kunde man vel styrke sig med noget „Vand“, og saa blev de siddende og nikkede lidt, med Cigaraske ned over Knæene ...

Kronen hævede sig derinde, og der blev stille i Huset.

Men da Tæppet rullede op, gik der et sagte Udraab gennem Salen: en saadan Scene havde man aldrig set — som denne Nourwadys Tryllevilla.

Alt var matblaat: Silkeforhængene, Vægfelternes Grund, hvor blege røde Roser var malt i Buketter, Tæpperne og de mangfoldige Polstre — allevegne. Over Hvilepladserne med deres mange Puder, hvor store tropiske Fugle farverigt var broderet paa Atlask, strakte høje Fønixpalmer deres buede Ribber, og rundtom fortonede store Vaser af Alabast, sart, Stofferne matte Blaa.

En Faun holdt med oprakt Haand Vinterhavens Forhæng til Side, hvor Palmer og tunge Rosentræer tegnede sig utydelig. Over alt laa — fra elektriske Lamper, dæmpet gennem bialigt Glas — det samme Skær næsten som af Midnatssol — Landets daglyse Nat.

Midt i Rummet straalte, i sin blegblaa Ramme, vendt mod Salen, udfordrende Corots badende Nymfe, med løftet Arm, som hilste hun vinkende.

Berg hørte Salens Mumlen paa sin Regissorplads og greb haardt om Signal-Haandtaget: det var Begyndelsen til Sejren.

Saa blev der ganske stille i Salen. Nourwady kom med Lionette.

Lyset fra Lampen faldt vifteformigt frem over Parkettet, saa man saå dets hundrede Ansigter — Kritikerne langs Flanken; Dr. Markus med sit rokkende imbecile Hoved, som hørte han endnu paa sit Kæder

en Oversættelse af „De officiis“, Kars med sine foldede Hænder og Stær, sammenbøjet og foraset, allerede i Tankerne forfølgende en filosofisk Idé til Anmeldelsen af det Stykke, han endnu ikke havde sét til Ende; Lyset faldt helt frem mod Parterret, hvor der blev mørkt, op mod Etagerne, hvor kun Kongressens hvide Skjortebryster skinnede frem langs Balkonen.

Professorinde Gerster havde lænet sig frem paa sin Plads i første Etage. Hun hørte ikke Lionettes og Nourwadys Ord, mens hun betragtede den fyldte Sal. Denne Dag var som Maalet i hendes Liv. Og hun tænkte, mens hun sad, paa de lange uendelige Aar i Provinsen, hvor hun — med Øjnene bestandig, bestandig mod København — Sten paa Sten havde bygget deres Eksistens.

Langsomt havde hun skubbet denne smukke Mand med sit Høreapparat ind i Stillinger og frem i Lyset. Fra Stiftsmøder til Landsdelsmøder, fra Landsdelsmøder til Kongresser — bestandig med dette Apparat, som han forklarede med altid de samme Ord. Mens hun samlede Penge, knyttede Venskaber, rykkede sine Hanefjed fremad — altid spejdende efter Øjeblikket, naar der skulde gribes til, Øjeblikket, hvor her var Plads.

Og imens var Erhard vokset op i dette Hjem, som næret af alle hendes hemmelige Ønsker, indsugende alle hendes forborgne Lyster, tavst forstaaende hele dette Felttog for at réussere, som her stille førtes fra Dag til Dag.

Indtil nu.

Fru Gerster havde lukket Øjnene. Nu slog hun dem op, og fra Balkonen, hvor hun i Halvmørket skimtede sin Mand rank, med det tænksomme Ansigt og Kommandørkorset om Halsen, søgte hun Erhard i Parkettet og blev siddende med et Smil.

Stykket skred frem. Oppe fra sin Loge fulgte gamle Fru Adolf Spændingen i Parkettets fremrakte Ansigter, mens Lionette drog Nourwady til Ansvar, stolt, ubønhørlig, Kongedatteren, som hun var; Ordene steg og

dog talte de hviskende, holdt som i Ban af Tryllerum-
mets Dæmring, omkring dem talte de dæmpet og hæst:

— Hvorfor har De fornærmet mig? hvorfor har De
vanæret mig?

— Fordi jeg elskede Dem.

— Og derfor har De vanæret mig?

— Jeg elsker Dem, Lionette.

Det var som hele Salen blev kun ét Øre under denne
Kærlighedshistorie til Klang af Guld — et Program
flagrede ned fra en Loge, og man hørte dets lette
Knitren gennem hele Rummet —; Fru Dunker, der sad
mellem Fru Strøm og Scheele, strakte Hovedet frem
som et lyttende Vildt med store Øjne, mens lille Fru
Stern, med Profilen vendt mod Erhard, sad og bed sig
i Læben med et Udtryk som et Barn, der gøtter sig ved
stjaalet Knas.

Der blev pludselig Uro oppe i Balkonen; det var de
to Landlæger, der ogsaa vilde ind og se paa Komædie,
og det regnede med Hyssen; Fru Martens, der intet
forstod af Stykket, men altid var halvt forskrækket og
halvt andægtig, naar hun var i „Martens' Theater“, ryk-
kede angst hen til Fru Adolf, før der blev Ro igen.

Men der blev atter stille i Salen; og Scenen med
Ægtemanden kom.

Lionette lyttede til Larmen foran Døren, og hun hørte
Tjenernes og Kommissærens Stemmer og Mandens —
og kendte den. Hun havde forstaaet alt. Og slaaende
Armene over sit Bryst som for at dække en pludselig
Vunde, skreg hun og løb frem, som vilde hun væрге
Døren.

Men da: man saå det knap og ingen gjorde sig Rede
derfor — før hun havde løst sit Haar, det lange rød-
lige Haar, og blottet sit Bryst og flænget Kniplingerne
løs fra sine Arme.

— Guld! Guld! skreg hun: Her! og rev Døren op.

Man tænkte ikke paa Handlingen, man brød sig ikke
om Dramaet. Man saå kun, aandeøs og forvirret, denne

halvnøgne og ustyrlige Kvinde, der ligesom badede de dejlige blottede Arme i Nourwadys prægede Guld.

Og som blev hun elektriseret ved Kulden, som blev hun berust ved Synet af dette Guld i Guld, løftede hun med et Skrig af Triumf den blottede Arm med en Haandfuld af de blinkende Mønter — der faldt som en gylden Regn over Nourwadys Gulv, mens Tæppet hastigt sank.

Det var ikke Bifald, der lød. Det var Raseri. Paa Galleriet skreg de, bøgende sig frem over Jernstængerne saa langt, som skulde de styrte ned fra den svimlende Højde; Lægerne strakte Armene frem over Balkonens Engle og raabte høje Bravoer ud over det bevægede Parket. Og som et Legeme, der mister sin Støtte, faldt Fru Dunker, mens alle klappede, langsomt ned mod Scheeles Skulder — som en Gren, et sidste Vindstød bryder helt.

Tæppet gik op og atter ned; atter op: Primadonnaen stod der ene. Da hun løftede Ansigtet fra sin Buket med de skandinaviske Farver — Kronen var allerede nede i Salen — blev det elektriske Lys pludselig drejet, saa det faldt ud over Salen, og hun fo'r sammen, som havde hun pludselig, i Parkettet og Loger, set hundrede grønne Lig, der gjorde Grimasser imod hende i det skærende Lys.

— Hvad er det, hvad er det, raabte de i Kulissen: hun næsten vaklede.

— Det var Lyset, sagde hun og støttede sig, da Tæppet var nede: Lyset faldt ud over Salen.

Da sidste Akt var forbi, raabte Redaktør Isachsen, staaende op paa sit Sæde i Parkettet, et nyt „Leve for Københavns Gæster — Samfundets Helbredere“. Og efter at de sidste Hurraer var døde hen, udbragte Vicepræsidenten, mens alle Læger rejste sig — Professor Gerster stod i Midten mellem Pladslogens bestjernede Koryfæer — et: Leve Storstaden København . . .

— Ja, sagde han, et Leve Verdensbyen København!

Lange Hurraer, oppefra og nedefra, fik „Victoria-Teatrets“ Mure til at ryste.

Herluf Berg var gennem Orkestret løbet ned i Parkettet i Kritikerhjørnet, hvor alle komplimenterede ham.

— Ikke — ikke? det gik? sagde han og rystede endnu af Sindsbevægelse.

— Dygtigt, dygtigt, forbandet dygtigt, sagde Viggo Hastrup, der aldrig fandt Ord undtagen ved sit Skrivebord, og nikkede med sit smukke Hoved, som om han sagde en stor Dybsindighed.

Hurraerne lød endnu.

— Lille Herluf, raabte en Damestemme bag Berg. Lille Herluf!

Det var Fru Canth, der raabte ham an ude fra Garderoben; hun maatte endelig laane en af de blaa Puder — dem med Fuglene, hjem at lave efter:

Vist, Tante Strøm, maa det kunne gøres paa Kashmir, sagde hun.

Folk strømmede ud gennem Gangen, snakkende ned ad Trapperne, ind i Restauranten, der var fyldt i et Nu. Kelnerne værgede de bestilte Borde, og Damerne med deres Kniplingstørklæder om Hovederne, lo i Stimlen, der skubbede dem viljeløst frem mellem Stolene, som Herrerne sloges om.

Fru Martens og Fru Adolf var gaaet ned i Buffetrummet og kiggede ind i Salen gennem det store Glas. Efterhaanden kom alle derude til Sæde, og Kelnerne skreg deres Bestillinger, mens Buffetjomfruens Klokke gik. Op fra Trappen til Kælderen hørte de Kokkenes Støj fra det store Køkken og Kyperens Stemme, der raabte Vinsorternes mange Navne gennem Talerøret.

Emmen fra Køkkenet slog imod dem, da de gik ned ad Trappen.

Bag de store, aabne Døre til Anretterværelset, hvor Jomfruerne travlt rangerede Fadene under de høje Varmelaag, såå de det store Køkken saa oplyst som til Fest. Alle Gasblus var tændte over Bordene, hvor Jomfruer med bare Arme trancherede vældige Stege, over Ovnene

og over det mægtige Komfur, hvor midt i Rummet den krydrede Damp slog op fra hundrede Kasseroller og skjulte de hvide Køkkes Ansigter.

Alt var i Virksomhed. Ovndørene, der blev slaæet op og i, raslede i Hængslerne, og hedho'dede Piger førte Piskejernene til Omeletterne, saa det klang.

Gamle Fru Adolf ligesom smagte — med aaben Mund — paa Dampen, der slog hen imod dem, mens Fru Martens blev ved at stirre helt frem i Køkkenet, hvor en bred Mandsperson haandterede et svært Jern over Ilden, mens han raabte og kommanderede i et fremmed Maal.

Det var Hr. Desgrais, Chefen, en Berømthed fra fransk Savoyen, der førte Chateaubriand-Jernet til en Stangæst, med højstegne Hænder.

Fru Martens blev ved at se paa ham, som han stod bred og svær med Jernet i sine Hænder. Nu slap han det og kastede de halvforkullede „Stegestykker“ ned i Asken, mens en Kokkedreng bar Chateaubriand'en bort: og den store Hr. Desgrais vendte sig om mod et Kødtrug, hvor de skære Kødflader laa Side om Side som flængede, blodige Tunger, og klaskede to nye Stykker skært om den ene Kødflade, han skulde riste.

— Se, raabte Fru Martens, som ikke tog Øjnene fra ham og de Kødstykker, han lod forkulle i Asken: Se, raabte hun igen. Irriteret havde Hr. Desgrais sluppet det hele Spid, saa det faldt ned i Ilden, mens han fo'r smældende frem mod Komfuret og en af Kokkene.

Fru Martens var blevet ganske bleg, men Fru Adolf sagde:

— Det er det franske Køkken, sagde hun og lo.

Fru Martens blev ved at se frem mod Kokken: hun havde aldrig tjent i Huse, hvor man brugte det franske Køkken.

De gik op ad Trappen igen. Inde fra Salen lød Propers Knald og Klirren af Glas, som lystig Musik til Samtalernes høje Kor.

Fru Martens saå paa hele Hjemvejen for sine Øjne

den store Kok, der lod det gode Kød falde unyttigt ned i Asken.

— — —

Det hele var forbi. Adolf, Lange og et Par andre spiste i et Kabinet i „Victoria-Restauranten“. Men Berg vilde ned paa „Bladet“ og „fyre i“ med et Par særlige Notitser først.

Alle Medarbejderne sad kjoleklædte ved Bordene gennem Stuerne, hvor Hr. Gravesen i Fæststemning — Hr. Gravesen havde selv været Referent ved Kommunens Middag — havde tændt alle Gaskroner og nikkede og hilste gennem Rummene til Berg. Der blev læst Korrektur, og der blev skrevet Referater — alle var i Virksomhed.

Stær læste en Fæsttale højt, og inde i Læsestuen pludrede Frøknerne Gravesen, Fru Stær og Niesen, der ventede paa de Herrer, hede og festklædte. Alle Damerne faldt over Berg med Lykønskninger, og Frøknerne Gravesen vilde have hans Knaphulsbuket at presse til Erindring — mens Hr. Stær stadig blev ved at foredrage den svenske Fæsttale med en patetisk Røst, og Hr. Gravesen tyssede paa sine Døtre.

Der skulde findes en Oplysning i et gammelt Nummer af „Bladet“, og Herluf slap endelig løs fra Damekredsen for med Handelsmedlemmet Meyer at komme ud i Budstuen og søge Nummeret.

De rodede i Bladbunken ved Lys af en Vokssvovlstik og fandt tilsidst Avisen.

Meyer holdt Svovlstikken højt op over Pulten, saa Lyset faldt paa Hr. Sørensens Indskrift. Og de lo begge to, mens de saå de sorte Lakbogstaver:

HERRE, FORLAD DEM, THI DE VIDE IKKE HVAD DE GØRE,
til Svovlstikken slukkedes.

Berg gik ind for at hilse paa Redaktøren, der sad ved sit Skrivebord, i Selskabsdragt med Æreslegionens Kors. Berg bukkede, og de rakte hinanden Haanden.

— Ja, Berg — sagde Redaktøren med sit lidt trætte Smil og drejede sin Stol, mens han så ned gennem Stuerne med den megen Belysning og de hvidbrystede Herrer Medarbejdere:

— De forstaar det, sagde han; De giver os, hvad vi vil have i denne By; *Circenses — et Circenses*.

— Han sagde, raabte Meyer hidsigt fra den anden Stue: Leve Samfundets Helbredere . . . Hr. Meyer kaldte Damerne til Vidne, som svarede i Kor.

— — —

Da Berg kom tilbage i „Victoria-Restauranten“, var man ved Champagnen. Der var stødt et Par fler til Selskabet — deriblandt en ung Skuespiller fra Theatret, der gjorde sig behagelig for en Ugebladskritiker med mange smaa geskæftige Venligheder, ikke ulig en Han, der fordriver Tiden for sin Hun, som ruger — og man havde lettet sit Hjerte ved adskillige smaa „siddende Glas“ med gensidige Behageligheder.

Efter at Berg havde faaet lidt Mad i Livet, vilde man „ende Dagen“ og sendte Bud efter to Drosker, hvor man kom til Sæde hulter til bulter.

Natten var mild som en Nat i Juni, og „National“s Musik lød vidt frem forbi Frihedsstøtten.

Ligeoverfor Danselokalet, foran hvilket Droskekuske-
ne holdt en Art Æresvagt, drivende op ad Nabohusene, straalte en Halvtredsøre-Butik i fuld Belysning midt i den mørke Husrække. Ser I, ser I, raabte Adolf: Begyndelsen til „Nathandelen“.

Indefra Lokalet hørte de allerede Valsen og Danse-
trinnene.

De fik en Loge, men Berg blev staaende paa Balkon-
kone over Hovedindgangen og så paa Salen. Der var ganske fuldt, paa Gulv og i Loger; Kongres-Marskal-
lerne med deres store, dannebrogfarvede Silkeskærf
drak hinanden til, fra Loge til Loge, over Salen. Rundt-
om langs Logerandene så man søvnige eller forvildede

Frøkner, der fra Tid til anden opmuntrede sig ved at sende nogle umotiverede, høje Hvin ud over Salen, hvor de professionelle Dansere drejede til Musikken i sære Ringe, mens de elektriske Apparaters Prr-Prr skar hastigt gennem Rummet.

Fra Logen blev der raabt paa Berg, og han gik gennem Gangen. Glade Frøkner fløj forbi ham, og indenfor knaldede Propper. En Dør til en Loge blev revet op, og ud lød Stemmer, Støj og Musik som én Tummel.

— Herluf Berg, Herluf Berg, raabte blonde Krause — der i den sidste Tid bestandig saá ud som et gennemforkølet Barn — og Herluf maatte ind at drikke med Selskabet.

Musikken begyndte paany.

Det var „Kysenes Vals“. Man kendte den og klappede i Logerne. Dørene blev revet op, og man fløj gennem Gangene — Lange i Spidsen — ned for at valse.

Krause havde travlt og styrtede fra Loge til Loge. Nede jog Frøknerne fra Arm til Arm, og Marskallernes Dannebrog-Skærf flagrede i Valsen.

Oppe i Logen sang de, hilsende med Glassene; de valsede mellem Stolene og stødte mod Væggene — inde fra Bergs Selskab lød et „Victoria“ ud gennem Larmen.

Musikken holdt op, men den maatte begynde paany. Som af en Hvirvel blev Parrene fejede frem over Gulvet i store Buer. Og pludselig hørte man fra en Loge en skrattende Musik: det var Krause med et Orkester, ti Mand høj, op paa Borde og Stole, med Trommer og Baretrompeter (hentede i „Nathandelen“) — der faldt ind i „Kysenes Vals“.

Alle holdt op at danse. Det var som en Rabies. Paa Gulvet strømmede man sammen og klappede; ud af alle Loger strakte Damer sig for at se; alle skreg og applauderede og lo — til Gulvet paany gyngede i Storm under de valsende, mens Baretrompeterne tudede, og Trommerne gik, og Frøknerne med løftede Glas hvinte „Kysenes Vals“.

Ingen hørte; Ørehinderne nægtede deres Tjeneste; som Rusens egne Pulsslag dirrede de elektriske Klokker.

Og ud fra Logen — over de hvirvlende Par, der så hverken Væg eller Gulv, over Marskallerne med de flagrende Skærf — holdt Krause, mens alt gik under i samme Malstrøm af Larm, den revnede Barnetromme som en Trofæ.

— — —

Berg og Adolf kørte hjem i Droske. Det første graa Skær af Morgenen meldte allerede Dagen. Men da de kom til Kongens Nytorv, vilde de alligevel „gaa lidt“ og røre Benene, før de vendte hjem.

— Ja, sagde Adolf, da Drosken var kørt. Gud véd, hvad nu egentlig den Kongres har kostet os.

— Kostet? sagde Berg.

— Ja, det er s'gu ikke paa den Slags Forretninger, man tjener De hører til Driftsomkostningerne, sagde han.

De vandrede forbi „Hesten“ ud ad Bredgade. Hele Torvet laa forladt og stille. Ikke var det Nat og ikke var det Dag om de slukkede Lygter.

Kun paa Bænkene om „Hesten“ drev et Par Vagabonder i Halvsøvn; de vaagnede op ved Fodtrinnene og rettede sig, mens de så efter de to. Saa lagde de sig atter til Hvile med Hovederne i deres Hænder og halvt udstrakte — som Dyr paa Lur inde i Skyggen.

— Men nu skal vi hørte, sagde Adolf, inde i sin forrige Tankegang.

De gik tavse frem mod Bredgade, og paa Torvet blev der ganske stille. Man hørte intet uden det jævne Fodtrin af Natbetjenten, der mekanisk gik frem og tilbage — vogtende den slumrende Bys Fred og Sæder.

Lidt efter lidt blev det ganske Dag.

Og hundrede travle Damppeber og Titusinders ilsom-

me Fodtrin meldte, den var vaagnet — Storstaden København.

Berg og Adolf stod paa Charlottenborg-Hjørnet: Plakatmanden klistrede op en Victoria-Kæmpeplakat, der meldte „den tragiske Stjerne“ i skandinaviske Farver.
